МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

Кафедра систем управління літальними апаратами

ПОЗИЦІЙНІ СИСТЕМИ ЧИСЛЕННЯ

Пояснювальна записка до розрахунково-графічної роботи

з дисципліни «Алгоритмізація і програмування»

XAI.301	312 РГР	
	Виконав студент гр	312
		(№ групи)
	03.04 Шаєнко Віталій	Андрійович
	(Підпис, дата)	(П.І.Б.)
	Перевірив к.т.н., доце	НТ
	(Науковий ступп	інь, вчене звання)
		_ О. В. Гавриленко
	(Підпис, дата)	(П.І.Б.)

ЗАВДАННЯ

Дослідити шляхом власних обчислень, розробити і реалізувати алгоритми роботи з числами в різних позиційних системах числення:

- 1) Перетворити десяткові числа 143 та 2288 в двійкову систему числення, описати покроково процес перетворень. Виконати перевірку, виконавши зворотне перетворення в десяткову систему.
- 2) Перетворити десяткові числа 143 та 2288 в шістнадцяткову систему числення, описати покроково процес перетворень. Виконати перевірку шляхом зворотного перетворення в десяткову і двійкову систему.
- 3) Розробити діаграму активності алгоритму перетворення числа з десяткової системи числення в 12-річну. *Реалізувати алгоритм у вигляді строкової функції DecTo_N_(D) з вхідним цілочисельним параметром на мові C ++.
- 4) Для двох чисел: 143 та 2288 провести операцію додавання у двійковій системі числення. Виконати перевірку шляхом перетворення результатів в десяткову систему.
- 5) Зробити висновки.

3MICT

Вступ	4
1 Перетворення чисел в двійкову систему числення	4
1.1 Перетворення трирозрядного десяткового числа	4
1.2 Перетворення чотирирозрядного десяткового числа	4
1.3 Перевірка результатів	4
2 Перетворення чисел в шістнадцяткову систему числення	4
2.1 Перетворення трирозрядного десяткового числа	4
2.2 Перетворення чотирирозрядного десяткового числа	5
2.3 Перевірка результатів	5
3 Перетворення чисел врічну систему числення	5
4 Двійкова арифметика	5
Висновки	6
Додаток А	7

Вступ

<Загальні відомості про системи числення і двійкову арифметику>

1 Перетворення чисел в двійкову систему числення

1.1 Перетворення трирозрядного десяткового числа Покроковий опис перетворення наведено *у табл. 1.1.*

Таблиця 1.1 – Перетворення десяткового числа у двійкове

X	X/2	X%2
5	2	1
2	1	0
1	0	1
	Результат	$5_{10} = 101_2$

- 1.2 Перетворення чотирирозрядного десяткового числа
- <Покроковий опис див. n.1.1>
  - 1.3 Перевірка результатів

<Перетворення в десяткову 2x чисел: $101_2 = 1*2^2 + 0*2^1 + 1*2^0 = 4+1=5_{10}>$

2 Перетворення чисел в шістнадцяткову

СИСТЕМУ ЧИСЛЕННЯ

2.1 Перетворення трирозрядного десяткового числа Покроковий опис перетворення наведено *у табл.2.1*.

Таблиця 2.1 – Перетворення десяткового числа у шістнадцяткове

X	X /16	X %16
26	1	10(A)
1	0	1

Результат $16_{10} = 1A_{16}$

2.2 Перетворення чотирирозрядного десяткового числа

<Покроковий опис - див. n.2.1>

2.3 Перевірка результатів

<Перетворення в десяткову 2x чисел: $1A_{16}=1*16^1+10*16^0=16+10=26_{10}$, в двійкову 2x чисел:

$$1-0001$$
 , $A-1010$, $1A_{16}=00011010_2$ (співпадає з пп.2.1,2.2)>

3 Перетворення чисел в ____-річну систему числення

Діаграму активності представлено на рис. <*або в дод.А)>* <*код на C++ (представлено нижче, або в дод.Б), >

4 Двійкова арифметика

Покроковий опис	чисел	представлено <i>в табл</i> .	
-----------------	-------	------------------------------	--

Таблиця 4.1 – Додавання двійкових чисел

перенесення	0	0	0	0									Перевірка	
4розр.	1	1	0	1	0								26 +	
Зрозр.			1	0	1								5	
результат	1	1	1	1	1								31	
перевірка	перевірка $1*2^4+1*2^3+1*2^2+1*2^1+1*2=$													
	= j													

Таблиця 4.2 – Віднімання двійкових чисел

перенесення	0	-1	0	-1							Перевірка		
4розр.	1	1	0	1	0						26 -		
Зрозр.			1	0	1						5		
результат	1	0	1	0	1						21		
перевірка	перевірка $1*2^4+0*2^3+1*2^2+0*2^1+1*2^0 =$												
	= 1	6+4+	1=21										

Таблиця 4.3 – Ділення двійкових чисел

результат			1	0	1			Перевірка
4розр.	1	1	0	0	1			25 <u>/ 5</u>
-Зрозр.	1	0	1					-25 5
залишок	0	0	1	0	1			0
-Зрозр.			1	0	1			
залишок			0	0	0			
перевірка	1*22	$+0*2^{1}$	+1*20=					
	= 4	+1 = 5	•					

Таблиця 4.1 – Множення двійкових чисел

Перене-се										1	1	1	0	0	0		Пере-
ння																	вірка
4розр.												1	1	0	1	0	26×
Зрозр.														1	0	1	5
×1												1	1	0	1	0	
ר											0	0	0	0	0		
×1										1	1	0	1	0			
результат									1	0	0	0	0	0	1	0	130
Перевірка	1*2	$2^{7}+1$	*21	=													
	=	128	+2 =	= 13	0												

Висновки

<Узагальнення результатів своїми словами>

Додаток А